

PÄÄTÖSEHDOTUS MAKSUVALMIUSLAINOJEN VALTIONTAKAUSTEN MÄÄRIEN OSOITTAMISESTA VALTIONTAKAUKSISTA MAATILOJEN MAKSUVALMIUSLAINOILLE ANNETUN LAIN (232/2019) TOIMEENPANOA VARTEN VUONNA 2023

Valtiontakauksista maatilojen maksuvalmiuslainoille annetussa laissa (232/2019, jäljempänä *maksuvalmiuslaki*) säädetään valtiontakauksesta, joka voidaan myöntää luotolle, jonka luotonantaja myöntää maatalousyritykselle tämän harjoittaman maatalouden tuotantotoiminnan maksuvalmiuden parantamiseksi. Valtiontakaus voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston, jäljempänä *Makera*, käyttösuunnitelmassa tarkoitukseen vahvistetun enimmäismäärän rajoissa. Maa- ja metsätalousministeriö päättää edellä mainitun lain 3 §:n nojalla myöntämisvaltuuden osoittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten käyttöön.

Päätösehdotus koski maksuvalmiuslainojen valtiontakauksien määrien osoittamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille maksuvalmiuslain toimeenpanoa varten vuonna 2023.

Maksuvalmiuslainojen valtiontakauksien myönnettävät määrät

Makeran käyttösuunnitelman mukaisesti vuonna 2023 valtiontakausta voidaan myöntää maksuvalmiuslain mukaisiin kohteisiin enintään 15,0 miljoonaa euroa. Tällä päätöksellä osoitettaisiin maksuvalmiuslainojen valtiontakauksien myöntömääräksi 4,0 miljoonaa euroa. Myöntömäärä perustuisi 13.10.2023 – 10.11.2023 vireille tulleiden takaushakemusten määriin.

Maatalouden kustannustaso on edelleen tavallista korkeampi ja paineet panoshintojen nousulle ovat uudelleen kasvamassa. Korkojen nousu nostaa kustannuksia erityisesti hiljattain investoinneilla tiloilla. Samalla satomäärän pieneneminen ja alemmat kasvinviljelyn tuottajahinnat ovat vuonna 2023 johtamassa vuotta 2022 matalampaan kannattavuustasoon. Kuluvan vuoden keskimääräistä pienempi sato on tuotettu poikkeuksellisen korkeilla panoskustannuksilla. Lisäksi siirtyminen Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) uudistettuun kokonaisuuteen vuodesta 2023 alkaen on muuttanut maatalouden tukivälineiden hallinnollisia prosesseja ja maksatusaikatauluja.

Maksuvalmiuslain nojalla myönnettävien valtiontakausten tarkoituksena on turvata maatalouden toimintaedellytykset ja parantaa tilojen maksuvalmiutta tilanteessa, jossa maatalouden toimintaympäristön muutokset tai poikkeukselliset sääolot ovat ajaneet maatalousyrityksiä tilapäisiin taloudellisiin ongelmiin. Tarkoituksena on kohdentaa takaukset ja niihin sisältyvä valtiontuki sellaisille maatalousyrityksille, joilla tilapäisistä maksuvalmiusongelmista selviytyttyään on edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan. Hakemuksia on toimitettu useilta tuotantosuunnilta muun muassa nauta-, lypsykarja- ja turkistaloudesta. Toimenpiteen piiriin kuuluvat kaikki maatalouden alkutuotannon tuotantosuunnat.

Maksuvalmiuslain mukaisia valtiontakauksia on myönnetty vuosina 2019 – 2022 yhteensä 942 lainalle 44,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 lopussa edellä mainittujen valtiotakausten kohteena olevasta lainapääomasta oli jäljellä 21,1 miljoonaa euroa. Maksuvalmiuslain nojalla myönnettävien takausten jäljellä oleva yhteismäärä saa olla samanaikaisesti enintään 100,0 miljoonaa euroa.

Maksuvalmiuslainojen valtiontakausten määrän mitoitus- ja jakoperusteet

Nyt tehtävä päätös maksuvalmiuslainojen valtiontakausten määrien osoittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille perustuisi edellä mainitulla hakujaksolla vireille tulleiden valtiontakaushakemusten määriin. Määräaikana kyseisiä hakemuksia on saapunut 85 maatilalta vastaten yhteensä noin 4,0 miljoonan euron valtiontakausmäärää. Jakoperusteena olisi näin ollen 4,0 miljoonaa euroa.

Maksuvalmiuslainojen valtiontakausten myöntömäärän käyttöä koskevat ehdot

Päätös sisältää ehdot maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten väliselle yhteistyölle valtiontakausten määrien hallinnoinnissa. Päätöksen mukaan Ruokavirastolla olisi tarvittaessa mahdollisuus valtiontakausmäärien siirtämiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten välillä ao. elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia kuultuaan edellyttäen, että kysymys ei ole periaatteellisesti merkittävistä muutoksista. Valtiontakausten kokonaismäärä ei mahdollisten siirtojen jälkeen saa kuitenkaan ylittää päätösesityksen kokonaismäärää.

Ruokavirasto vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille osoitettujen valtiontakausmäärien seurannasta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten olisi tehtävä tukipäätökset päätösesityksen kattamiin hakemuksiin viimeistään 31.12.2023.